

KAMIL NEUMÍ LÍTAT

Pohádka o špačkovi knihomolovi

Program vhodný na jaro pro předškolní děti, 1. – 2. roč., max. 3 roč.

Cíl lekce: Na jednoduchém příběhu se děti přivádí k poznání, že každý jedinec má své nezastupitelné místo ve společnosti, zároveň se akcentuje důležitost četby (vzdělání), spolupráce a tolerance. V besedě se používají prvky kritického myšlení i dramatické výchovy.

Pomůcky:

- BERNE, Jennifer. *Kamil neumí lítat: pohádka o špačkovi knihomolovi*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2011. [30] s. ISBN 978-80-00-02852-1.
- RÁKOSNÍKOVÁ, Jiřina. *Hrajeme si u maminky*. Vyd. 2. Praha: Vyšehrad, 2005. 78 s. ISBN 80-7021-803-7.
- HRADIŠŤAN. *Hrajeme si u maminky* [zvukový záznam]. Brno: Indies, ©2005. 1 zvuková deska (46:39).
- Papírový model špačka Kamila (fotografii přikládám v závěru)
- CD přehrávač

POPIS LEKCE

Program začíná poslechem písně „Jaro už je tu“.

HRADIŠŤAN. *Hrajeme si u maminky* [zvukový záznam]. Brno: Indies, ©2005. 1 zvuková deska (46:39).

nebo (CD je součástí knihy)

RÁKOSNÍKOVÁ, Jiřina. *Hrajeme si u maminky* /. Vyd. 1. Praha : Vyšehrad , 2002. 78 s. ISBN 80-7021-610-7.

Po poslechu písně klademe dětem otázky:

- O čem se v písničce zpívá?
- Co znamenají žluté dukáty?
- Jaká jiná roční období znáte?
- Znáte i jiné jarní květiny?
- apod.

Následuje ještě jedna písnička z výše uvedeného CD – „Na naší zahrádce“.

U této písně vyzveme děti, aby pantomimicky (tancem) vyjádřily, o čem se v písničce zpívá. Jedná se o takový malý tělocvik, obvykle jim pomáháme (cvičíme s nimi), někdy se zapojí i paní učitelka.

Po písni se opět ptáme:

- O kterých ptácích se v písničce zpívalo?

Pak dětem ukážeme „Kamila“ (vyrobeného z kartonu v nadživotní velikosti, dle ilustrací v knize).

- *Děti, poznáte tohoto ptáka? (Většinou si na špačka nevzpomenou.)*

Kamil začíná vyprávět svůj životní příběh.

Narodil jsem se pod okapem....

Hned po úvodních slovech bereme do ruky knihu a jednoduše čteme s předvídáním (ilustrace jsou natolik velké, že na ně všichni vidí).

- *Jak si představujete velkou rodinu?*
- *Kolik členů má vaše rodina?*
- *Kdo všechno do rodiny patří?*

Od prvního dne... ...Franta našel vodu.

- *Co objevil Kamil?*

A Kamil... ehm, Kamil objevil KNIHU.legendy i poezii.

- *Co je to poezie?*

Prvního červnaKde je ten ulejšák?

- *Kde si myslíte, že zůstal Kamil?*

Ulejšák byl v knihovně... ...a nechal se unášet fantazií.

- *Co je to fantazie? (Tady následuje praktická ukázka – Děti, zavřete si oči a představujte si – jste na louce, ležíte v trávě, oči stále zavřené, ležíte na zádech a lehce natočíte hlavu na stranu, uvidíte květinu, prohlížíte si ji, přivoníte k ní a teď všichni oči otevřete a řekněte mi, popište, jaká to byla květina - většinou to funguje a každého květina vypadá jinak. Někdy místo o louce vyprávíme o cukrárně. Vidíte, každý jste viděl jinou květinu, i když jste slyšeli úplně stejná slova - a to je FANTAZIE.)*

Bojoval s piráty... ...srdíčko mu tlouklo vzrušením.

- *Co vás baví, co děláte rádi, co vám jde? (Na tomto místě děti necháme rozpovídat, aby byl prostor si uvědomit svou jedinečnost.)*

Bratřenci mu začali... ...a knihomol.

- *Jak se asi Kamil cítil?*
- *Stalo se vám něco podobného?*
- *Jak jste to řešili?*
- *Proč to ostatní špačci dělali?*
- *Jak se u toho cítili oni?*
- *Cítili jste se podobně jako Kamil?*

- Co byste Kamilovi poradili ?

Z toho by vám rozhodně... .. Zůstal sám.

- Jak se Kamil cítí, co si myslí?
- Jak bude příběh pokračovat?
- Co udělá Kamil?
- Co udělají ostatní špačci?
- Vymyslíte řešení?

Přečteme si jak to je v knize.

Kamil tápka... ..trošku styděl.

- Proč se Kamil styděl?

A tak letěli mnoho... .."Co je to hurikán?"

- Co je to hurikán?

Aktivita: Za pomoci tleskání, dupání, foukání, hlasového doprovodu (popřípadě pomoci Orffových nástrojů) evokujeme poprchání, déšť, bouřku až hurikán a pokračujeme opačným směrem až do úplného ztišení.

Kamil vysvětloval, jak v čepičce žaludu.

Na tomto místě vezmeme model Kamila opět do ruky a text **Kamil byl tak šťastný... ..na celém světě** přehrajeme s Kamilem.

Dočteme celou knihu. **A celé hejno... ..zářil Kamil**

- Jak to, že to najednou Kamilovi šlo? (Snažím se z nich dostat myšlenku, že díky radosti. Když něco děláme s radostí, jde nám to hned líp.)
- Kdo si myslíte, že byl pro náš příběh důležitější- sečtělý Kamil nebo hejno? (Většinou se vždy ve třídě najde někdo, kdo přijde na to, že Kamil i hejno stejně.)

Dle věku dětí nebo toho, co paní učitelka potřebuje, je možné si ještě více povídat o tom, že všichni jsme stejně důležití, potřební atd. a nezáleží na tom, jestli někdo hraje fotbal, hraje na hudební nástroj, vaří, vyšívá, čte, zpívá, má vždy dobrou náladu (dosad', co chceš). Nebo se více zaměřit na posměch a neubližování (na toto téma reagují více starší děti) nebo na přírodovědu.

Je-li dostatek času, může následovat výtvarná dílna. Děti si vyrábí papírového špačka (návod viz níže).

Nebo lekce informační výchovy. Děti vyhledávají informace o špačcích a hurikánu v knihách nebo na internetu. Každé dítě (po skupinkách) hledá odpověď na své otázky.

Příklady otázek:

Co je to **hurikán**? (kde vzniká, rychlost větru ,...)

Co je to **cyklon** ? (kde vzniká, rychlost větru ,...)

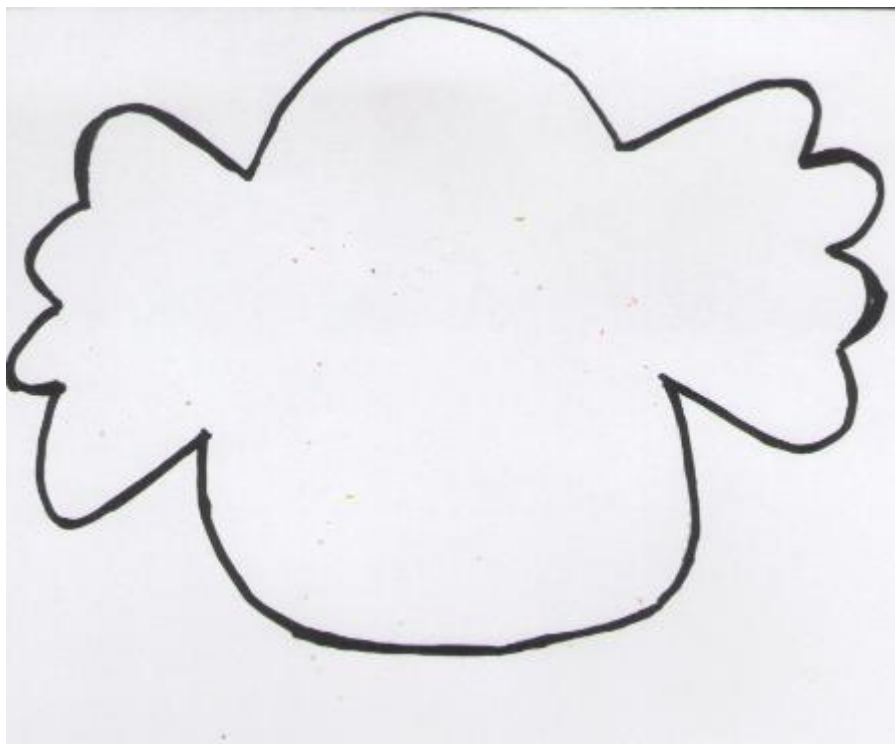
Co je to **tropická bouře**? (kde vzniká, rychlost větru ,...)

Co je to **tajfun**? (kde vzniká, rychlost větru ,...)

Špaček – zjisti čím se živí, kolik snáší samička vajec, kde si staví hnízdo, ...

NÁVOD NA VÝROBU PAPIROVÉHO ŠPAČKA

1. Tvrdý papír formátu A5 přeložíme na polovinu a dle šablony na něj nakreslíme obrys špačka. ZATÍM NESTŘÍHÁME!

2. Voskovkami libovolně pokreslíme špačka i zadní (ne vnitřní) stranu přeloženého papíru.

3. Tuší (popř. vodovými barvami – černou) přemalujeme špačka a po zaschnutí i zadní stranu papíru.
4. V mezičase (než uschne špaček) si ustříhneme bavlnku na nohy a vlasy, z barevného papíru si nachystáme zobáček, můžeme si vystříhnout i očka.
5. Vystříhneme špačka, přilepíme zobák, oči.
6. Bavlnkové nohy buď vlepíme, nebo připevníme sešívačkou mezi přední a zadní díl špačka. Totéž bavlnkové vlasy. Bavlnku namotáme na dva prsty, sešívačkou přichytíme opět mezi přední a zadní díl, nakonec bavlnku na volném konci rozstříhneme.

Poznámka: Špaček na obrázku je přemalován pouze vodovkami, s tuší dosáhneme většího efektu.

AUTOR: Marcela Fidlerová

Model kartonového Kamila

AUTOR: Marcela Fidlerová